

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Tomáše Foltase a Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **Bc. M. H.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí předsedy žalované ze dne 18. 11. 2024, čj. 10.04-000084/24-0002, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 3. 2025, čj. 9 A 12/2025-12,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti **se z a s t a v u j e .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí předsedy žalované o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplatu podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.

[2] Protože stěžovatel souběžně s podáním kasační stížnosti nezaplatil soudní poplatek a nedoložil zastoupení advokátem, vyzval jej Nejvyšší správní soud usnesením z 2. 6. 2025, čj. 22 As 96/2025-7, k zaplacení soudního poplatku a k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti nebo prokázání vysokoškolského právnického vzdělání, které je vyžadováno pro výkon advokacie. K obojímu mu stanovil lhůtu 15 dní ode dne doručení usnesení. Nejvyšší správní soud stěžovatele zároveň poučil o následcích nevyhovění výzvě.

[3] Usnesení bylo stěžovateli doručeno 6. 6. 2025 vhozením do domovní schránky ve smyslu § 50 odst. 1 o. s. ř. Stěžovatel 20. 6. 2025, tedy v uvedené patnáctidenní lhůtě, požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce. Nejvyšší správní soud proto stěžovatele přípisem z 1. 7. 2025, čj. 22 As 96/2025-13, vyzval, aby ve lhůtě 2 týdnů od doručení tohoto přípisu doložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry. K tomuto přípisu byl rovněž připojen formulář (č. 1. 14 až 16) obsahující typové okruhy informací pro doložení těchto poměrů (dále „formulář“). Výzva a formulář byly stěžovateli doručeny opět vhozením do domovní schránky v pátek 4. 7. 2025. Lhůta stanovená k doložení poměrů stěžovatele tak uplynula v pátek 18. 7. 2025.

[4] Jelikož stěžovatel na výzvu nereagoval a své poměry nedoložil, Nejvyšší správní soud usnesením z 25. 7. 2025, čj. 22 As 96/2025-19, jeho žádost o osvobození od soudních poplatků i návrh na ustanovení zástupce zamítl. Současně jej opětovně vyzval k zaplacení soudního poplatku a k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti nebo prokázání vysokoškolského právnického vzdělání, které je vyžadováno pro výkon advokacie. K obojímu mu stanovil lhůtu 15 dní ode dne doručení usnesení. Nejvyšší správní soud stěžovatele zároveň poučil o následcích nevyhovění výzvě. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno opět vhozením do domovní schránky 1. 8. 2025.

[5] Dne 6. 8. 2025 se stěžovatel osobně dostavil do budovy Nejvyššího správního soudu k nahlédnutí do spisu vedeného o této jeho kasační stížnosti. V souvislosti s tím učinil na místě vlastnoruční podání, jímž zpochybňuje skutečnost, že mu 4. 7. 2025 byl doručen přípis čj. 22 As 96/2025-13 obsahující výzvu, aby ve lhůtě 2 týdnů od doručení tohoto přípisu doložil své osobní, majetkové a výdělkové poměry, a připojený formulář. Konkrétně uvedl, že z vhození zásilky do schránky žádné doručení nevyplývá, neboť jeho domovní schránka je umístěna ve společných prostorách bytového domu o 12 bytových jednotkách, přičemž vstupní dveře se nezavírají, jelikož samozavírací systém nefunguje. Z toho stěžovatel dovozuje, že kdokoli z obyvatel či návštěvníků domu mohl do stěžovatelovy domovní schránky nepozorovaně vniknout a zásilku od Nejvyššího správního soudu zcizit. K prokázání svých tvrzení navrhl provést důkaz ohledáním své domovní schránky a dále vyšetřovacím pokusem, při němž si předsedkyně senátu může sama ověřit, že zásilku lze ze schránky bez otevření klíčem a bez poškození vyjmout.

[6] Dále uvedl, že další reálnou možností je, že se doručovatelka nevědomky spletla a do domovní schránky stěžovatele vhodila zásilku jinou, neboť běžně mu je doručováno jednou týdně 8 až 14 zásilek najednou.

[7] Stěžovatel též čestně prohlásil, že výzvu čj. 22 As 96/2025-13 ani formulář mu dosud nebyly doručeny a poprvé se s nimi seznámil až při nahlížení do spisu 6. 8. 2025 v 13:45 hodin. Proto bez své viny nemohl soudní poplatek za kasační stížnost dosud zaplatit, i kdyby na něj měl peníze, což však ani nemá.

[8] Závěrem opětovně podal žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce. Dne 8. 8. 2025 Nejvyššímu správnímu soudu osobně doručil vyplněný formulář a dále CD obsahující stěžovatelem pořízený asi dvouminutový videozáznam, jak provádí výše popsany vyšetřovací pokus.

[9] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval argumentací zpochybňující doručení výzvy čj. 22 As 96/2025-13 a formuláře.

[10] Podle § 42 odst. 5 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování obdobně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.*

[11] Podle § 50 odst. 1 o. s. ř. *nezastihl-li doručující orgán adresáta písemnosti, vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky; písemnost se považuje za doručenou vhozením do schránky, datum vhození vyznačí doručující orgán na doručence a na písemnosti [zvýraznění provedl NSS].*

pokračování

[12] Již z textu posledně citovaného ustanovení je zcela zřejmé, že tzv. jiná písemnost, tj. písemnost nedoručovaná do vlastních rukou, se považuje za doručenou již samotným vhozením do schránky. Jde o právní fikci. Z toho důvodu je argumentace stěžovatele založená na tvrzení, že po vhození zásilky do jeho schránky, a tedy jejím doručení, mohl kdokoli tuto zásilku bez problémů nepozorovaně zcizit, zcela irelevantní, jelikož není způsobilá jakkoli zpochybnit, že k doručení došlo již předtím vhozením zásilky do stěžovatelovy domovní schránky. Stěžovatel zároveň nikterak nezpochybnil, že by domovní schránku neměl či ji neměl označenou svým jménem. Toliko nad rámec lze stručně poukázat na to, že umístění domovních schránek ve společných prostorech bytových domů je zcela běžné. Byla-li tedy zásilka do domovní schránky stěžovatele vhozena, z čehož v této části své argumentace sám stěžovatel vychází, bylo a je již jen jeho odpovědností, aby si svoji domovní schránku zabezpečil takovým způsobem, aby mu z ní nikdo nemohl doručené zásilky hypoteticky zcizit. Vzhledem k výše uvedenému by tak bylo nadbytečné provádět stěžovatelem navržené důkazy.

[13] Druhá část stěžovatelovy argumentace založená na tvrzení, že mu doručovatelka do schránky mohla omylem vhodit jinou písemnost, nepředstavuje tvrzení, které by mohlo relevantně zpochybnit doručování výzvy. Je tomu tak proto, že stěžovatel své tvrzení formuluje spíše jako spekulaci, nikoli popis potenciálně reálné skutečnosti. Neuvedl totiž žádné předchozí problémy s vhazováním jiných zásilek při jejich doručování, z nichž by bylo možné alespoň s nějakou mírou pravděpodobnosti usoudit, že k takovému omylu skutečně mohlo (i) nyní dojít. A to přesto, že, jak sám tvrdí, mu jich je doručováno v průměru kolem 10 týdně. Zároveň ani Nejvyššímu správnímu soudu není z jeho úřední činnosti (při vyřizování aktuálně více než čtyř desítek kasačních stížností podaných stěžovatelem) známo, že by kdykoli dříve stěžovatel poukazoval na problémy s doručováním. Argumentaci stěžovatele proto nelze považovat za popis alespoň v základu uvěřitelné verze reality, která by byla sto zpochybnit vhození a tím současně i doručení výzvy.

[14] Stěžovatel tedy v podání z 6. 8. 2025 neuvedl nic, co by bylo způsobilé zpochybnit doručení výzvy čj. 22 As 96/2025-13 a formuláře. Tím Nejvyšší správní soud samozřejmě nikterak nezpochybňuje stěžovatelovo subjektivní přesvědčení uvedené v jeho čestném prohlášení, že se s výzvou a formulářem poprvé seznámil až při nahlížení do spisu 6. 8. 2025. Z pohledu zákonem stanovených podmínek pro (fikci) doručení uvedené zásilky je však rozhodné pouze to, že k doručení zásilky došlo již jejím vhozením do stěžovatelovy domovní schránky, což stěžovatel věrohodně nezpochybnil. Jelikož se má na základě právní fikce za to, že stěžovatel se s výzvou a formulářem seznámil, byť by k tomu ve skutečnosti nedošlo, je jeho čestné prohlášení bez procesního významu.

[15] O opětovné žádosti o osvobození od soudních poplatků a opětovném návrhu na ustanovení zástupce Nejvyšší správní soud nerozhodoval. O takové opakované žádosti, resp. návrhu v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodovat jen v případě, že tato žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, a že žadatel doloží, že od doby rozhodování o jeho předchozí žádosti došlo k podstatné změně jeho poměrů (rozsudky NSS z 28. 7. 2011, čj. 8 As 65/2010-106, bod 10, ze 17. 10. 2017, čj. 8 As 52/2017-75, bod 20, či ze 14. 9. 2016, čj. 6 As 123/2016-29, body 15 a 16). Musí tedy jít o takové skutečnosti, jež žadatel dříve uplatnit objektivně ani nemohl. Na aplikovatelnosti těchto judikатурních závěrů tedy nic nemění to, že první žádost o osvobození od soudních poplatků byla zamítnuta proto, že

stěžovatel vůbec nereagoval na výzvu k prokázání majetkových poměrů, a soud se majetkovými poměry stěžovatele nezabýval. Jestliže výše uvedené judikатурní závěry platí v situaci, kdy stěžovatel své majetkové poměry neprokázal v dostatečné míře, musí platit i v situaci, kdy je neprokázal vůbec. Opakovanou žádost o osvobození od soudních poplatků nelze uplatňovat jako „univerzální obranu“ proti každé výzvě soudu k úhradě soudního poplatku.

[16] Podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním kasační stížnosti zaplacen, soud podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

[17] Nejvyšší správní soud usnesením čj. 22 As 96/2025-19 vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě 15 dnů zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost. Současně soud stěžovatele poučil o tom, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví. Výzva byla stěžovateli doručena v pondělí 1. 8. 2025. Patnáctý den po doručení v tomto případě připadl na sobotu 16. 8. 2025, proto podle § 40 odst. 3 s. ř. s. posledním dnem patnáctidenní lhůty pro zaplacení soudního poplatku bylo pondělí 18. 8. 2025. Stěžovatel však soudní poplatek ve stanovené lhůtě neuhradil. Opakovaná žádost o osvobození od soudních poplatků pak z výše uvedených důvodů na uplynutí této lhůty neměla vliv.

[18] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Zvláštním zákonem je v tomto případě výše uvedený zákon o soudních poplatcích. Nejvyšší správní soud proto řízení o kasační stížnosti stěžovatele zastavil podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. a § 120 s. ř. s.

[19] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že stěžovatel neodstranil ani vadu kasační stížnosti spočívající v nedoložení zastoupení (právníckého vzdělání) podle § 105 odst. 2 s. ř. s., přestože k tomu byl výrokem IV. usnesení čj. 22 As 96/2025-19 vyzván a současně byl poučen o následcích nevyhovění této výzvě. I přesto však bylo namístě řízení zastavit pro nezaplacení soudního poplatku, neboť tento postup má přednost před odmítnutím kasační stížnosti pro nesplnění jiné podmínky řízení (usnesení NSS z 22. 3. 2018, čj. 8 As 227/2017-35, bod 8).

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. srpna 2025

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

pokračování

22 As 96/2025-31